

5665

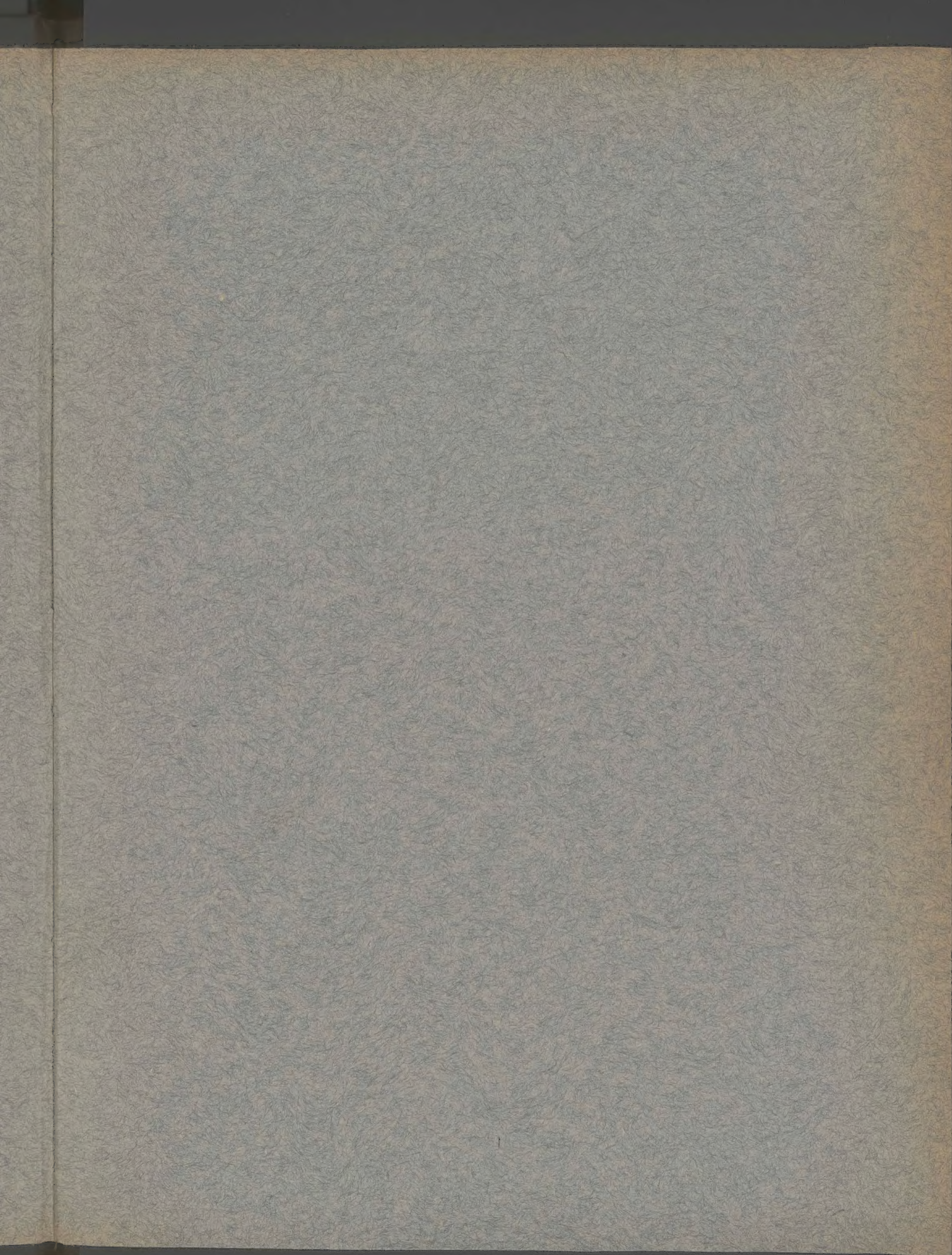
II

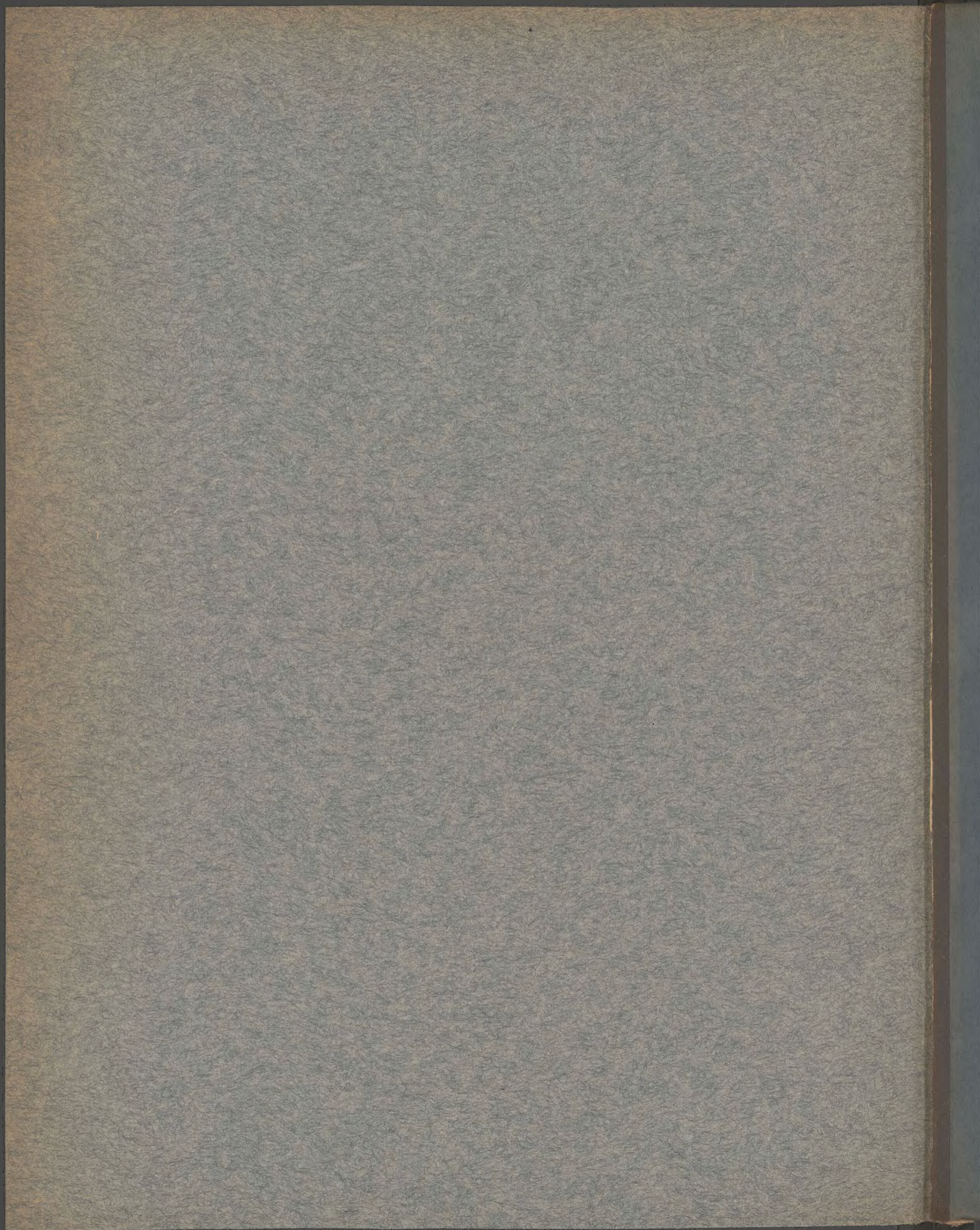

Opinions etc. 1942.

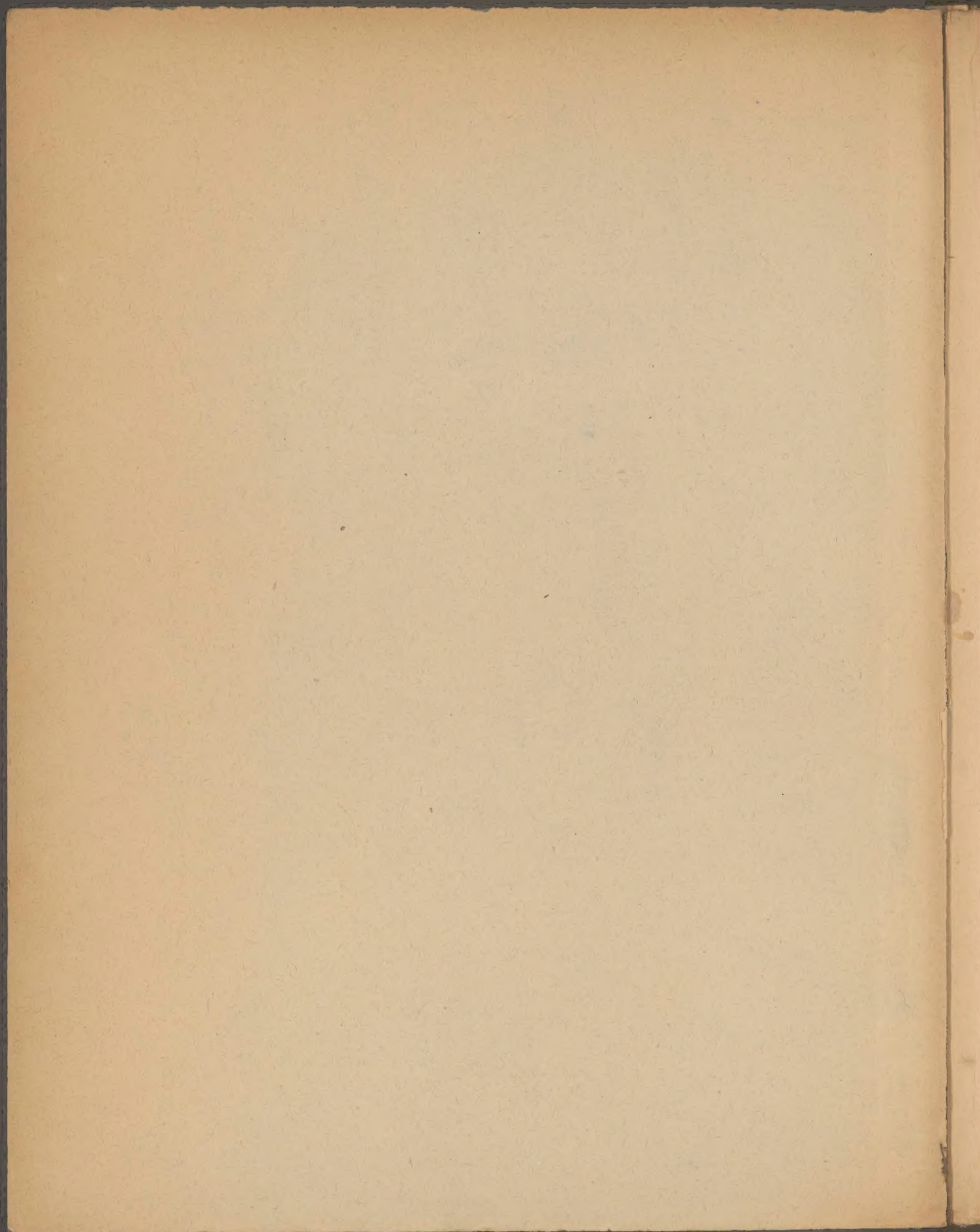

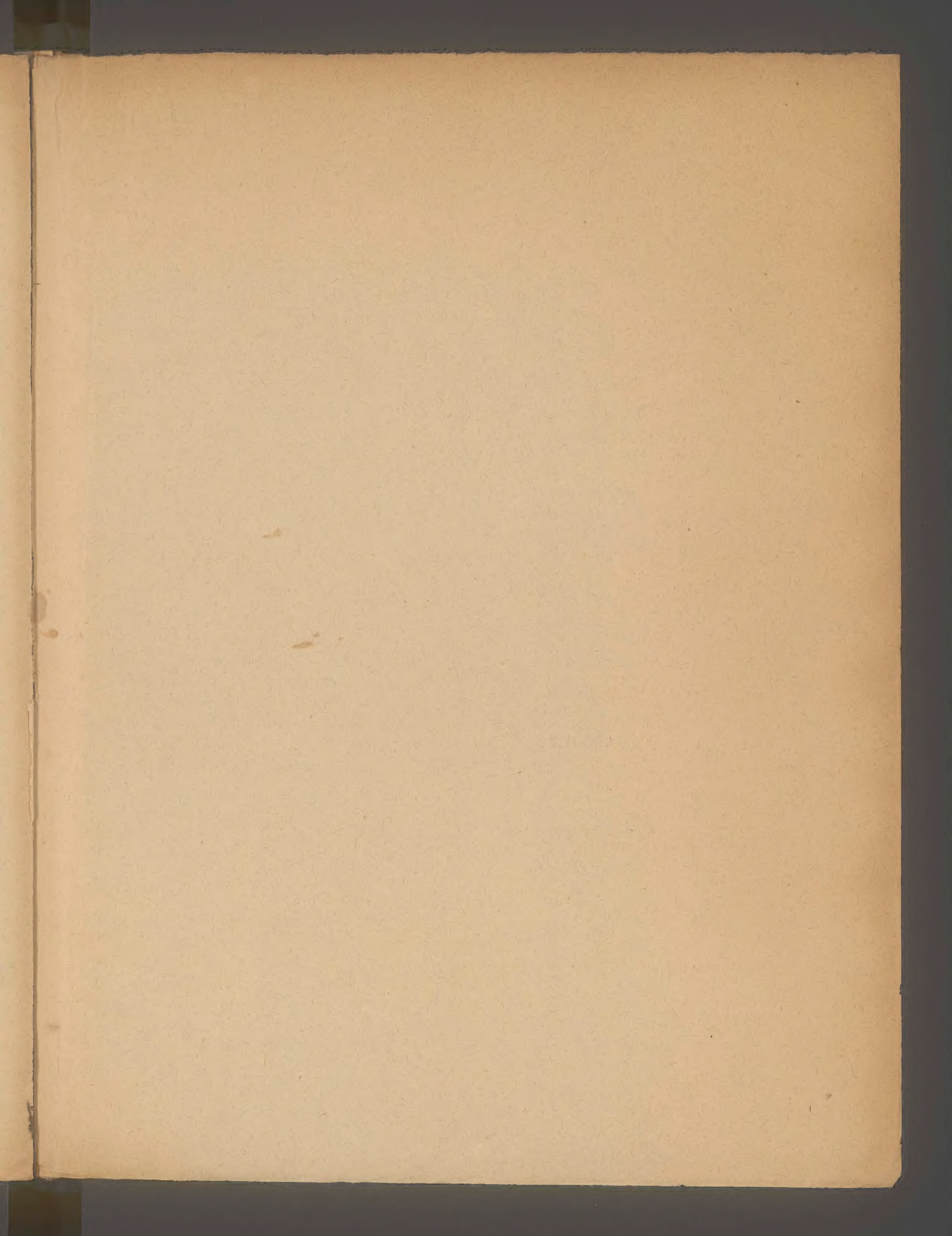

N. Inv. 5665.

M
W
G
W
ro
pe
mi
na
pe
n
H
ob
n

Wydanie sprawy Wielkiej Radzie
 Uniwersyteci Wileńskiej z po-
 leconego sobie przejrzenia i ocie-
 nienia Uwag nad Programma-
 tem Historji Porównawczej Pa-
 ństwa Wileńskiego od Wydziału Filo-
 zoficzno - Literackiego Lejnie
 Radzie przedstawiących.

Mając sobie oddane przez Prezydenta w Wiel-
 kiej Radzie pod rozstrząsanie Uwagi nad
 Programmatem Historji Porównawczej Pa-
 ństwa Wileńskiego na posiedzeniu Wydziału Filo-
 zoficzno - Literackiego przysięg, i postanowienie
 przez Dyrektora Wydziału tego podpisane, nie
 mając w sobie ducha straszenia, a blagor-
 nych prawow. myślenia obchodzić się i zapom-
 jać nie może; ale raczej uzbrojony sumną roz-
 wagą, oczytawszy kłótnie Programmat
 Historji Porównawczej Pa ństwa Wileńskiego, i ku
 obrotu niego Uwagi Naczelnicza Programmatu,
 niniejszem obydwa te pisma rozstrząsać
 Wielkiej

W całej osnowie recenzji Programmu P. Wis-
nierskiego przez Wydział Filozoficzno-Literacki
wydanej, prostrzegać się dają nieprzejawne dla Atka-
tora chęci objawione w sposób niezgodności Atka-
demii niezgodny, jako też zupełny brak względno-
ści, jaka tużi uczynychi obrażać powinna. —
Przyznałby nawet można, że z piórem umocnionem
już w rękai zaprawionej sztydelskowni, do napisa-
nia jej przystąpił.

wideł stron: 1.
Gonimada On karaz ^{u gory} na karkach, i Programm
Po Wisniewskiego jest w calosci i w czesciach swo-
ich niedotatadny; nawet pozorny i przeciwny isto-
cie prawdy... a na takich zasadach zbudowany
nie moze wyprowadzić Po Wisniewskiego, bez ktore-
nia Statutem przepisanego konkursu do walkujacej
Klasy, gdzie nie dowodzi bynajmniej, aby posiadac
pobrzebie do tego zarowno udolnosci. — Tu nigd

24000

karar 'na' nstę nie 'swóich' unaj, nie ^{umaję} ~~przepisuje~~ je re-
cenzent. P^o Wisniewskiego za'niemskiego to ob-
jęcia 'Katedry Historji' Porozeczkiej, a 'rewinien'
byst objawie' donioślejszy napisał, że 'Programme'
P^o Wisniewskiego jest w całości i w częściach
swoich niedokładny i t. d. — Tak narowem
wyretkując o braku zdolności P^o Wisniewskiego
do użycia 'Historji' Porozeczkiej, zdaje się: że
się obawiał Recenzent, aby w porównaniu napade
nie osłupiał, i pismo 'Jego' w 'kółci' umocnienie nie
oschło? — Lecz narowem konicznie chce rozgłosić
P^o Wisniewskiego do 'Klasy' Kierownika, gdy
z samego 'Programmu' niedolności jego ję-
zyka? chyba żeby znów na nowo 'niektóre' swo-
je 'kwestje' obracając w 'pociski' ułubiwit.

Postępując dalej Recenzent bije przeciw
definicji 'Historji', znajdując ją w 'Programma-
cie' matą i lichą, choć 'Kierownika' rozumie
klasy dzieje narowem 'słownictwem' czasu, pochodnią
umowy, siłoty, cnoty i nęgi i 'zyskiem' 'antyk-
nicznych 'wzrostów'; i 'narowem' 'wzrostkiem' 'uszczypli-
wym' sięga P^o Wisniewskiego, że nie nie wielkiego
nie Akademickiego powiedzieć nie można! — Tak
Wigz.

Vide Skronnica 2.

Historia est testis temporum,
lux veritatis, magistra vitæ. Cicero

Wismienstwień dźwięki, iż w programacie swoim
charakteru nie przedce, to nie dwóch dniach, bez pomocy
notat i listów skreślonych, brzmiał się jasności
w objawieniu swych pomysłów, i nie miał się w
samej brulionowej imaginacji, w której nieustannie
niekiedy sami siebie gubi.

W dobrym ciągu recenzji: niegdyś i obecnie
mówi o P. Wismienstwieńskim mówiącego w Pro-
gramacie, że: Historja iury znowu losy obecne,
i ostateczna iustycja przyszłości. - Takie poję-
cie o dziejach: jeżeli jest prawdziwie nowe,
piękna jego postać blaha, a druga cięta
lub niepodobna. To powiędziałyby myślenie sobie
w P. Wismienstwieńskim historyku, iż jakby na celnie
w pierzysku umiało było szereg z jednostajnych
domów stłoczone, refek, palatynów popchnięte, i
prerokujecie bieg swój fortage, a taki naśladujący
historjoni clucha poerzyc, i zrobiwszy go latry,
stanem klucze szereg z jednostajnych domów
stłoczonego, zaczar go o to klucze, monia, i inne,
istnienie clucha szereg, domów przypadków zupet
nie zupet ci porządku iniala do du drógi.

wieś stro: 4.

szepk

szępli nie znatarło. — Przytłacz Epikleta i jego
 pyłaniem, czyli mniej cierpiat przewidzianym
 ztemaniem swej ręki? posłowiadał w Recenzencie
 ciuyczą, ale nie u sprawiedliwia ostrej nagany, że
 do pięć o dziejach jest nowe i błake. Przeciwnie
 należało coś stanowczego przedzieć na wsparcie
 tej nagany, ale Recenzent mrośszawu na notę
 nie, zamiar do ulubionych sobie rubryk, i w nich
 rozwija swoje myśli, które w innym przedmiocie
 nie może i wyrażenie nie mógłby: że istnieć nie
 cię ^{byłoby} ryle ile może, że różnica w strumieniu boli za
 wista od charliwiciu która parł długi po dziesięć
 wycięcia. — Lech żeby Historyk był Lekarem na
raczejże m. zlema, tego po Historyku wymagać
 nie można, który cyonitaa tyłko co się stało i dla
 czego tak a nie inaczej się stało, a wyumienie
 i łag mrośku są dla mroścu przestępa, na mroścu
 szłose, i takim to sposobem historyka i karykatury
 stania. Przebrała Recenzent J. Wisniewskiemu
 licie wystrojenie w tym wyrazie: oślenie karykatury
przypisów, i co go skłania do takiej mroścu
 nej delikacności? oło przgotowany szlachetny beczko

Live Sh. 6.

poroco

powód: bo gdzie się ostatnia, tam musi być coś
natrętego. — Za taką odpowieź, za takie zarzuci
rozwiązanie nie warto był przebaczenia. Hece-
rend, lecz tego Muschelnie udzielić może, jeżeli
natrętno pomysłów Jego wykrywać.

Postępuję dalej Hecerend priradza bez ogród
tę, że świat ucrony nie ma Historji odstępującej
przypadek, opierając się na tym domysle, że w
takim zapędzie przenikliwości stałaby się krótkim
nieprzekreślonym błędem. Kupienie więc na zapa-
loncy wyobrazni wystania sobie Historji biorącej
się zabudniata odstąpieniem zabudni przysłuchi, i
coś podobną do bieleni zawziętych zajmujących ciężarów
bieleni gospodarzy, od bieleni deszcz lub pożoga
być zbie, który niabru spodzierają się, bieleni grudów
oburcia się mają. Jakiż, że do takiego rozumie-
nia zblizyt się Hecerend donodri Jego Jego dalej
rozsprawianie.

~~rozprawianie~~: że okres proroków danio miraj, że
Apokalipsa roztarcie lajemnic, a w Heceroman
Kabalistyk i Mexmerion przeqładających się w
samej przyradowi nie każdemu mysłowi wierzyć,
i sprawiedliwie obrazony lajem nudnem wota,
że w takim zapędzie sama przenikliwość stałaby

vide Stron: 11.

się źródłem nieprzeleżonych błędów. Ale nie ten jest
cel, nie ten charakter Historji o której mówię; ona
wiada o dzieje świata czyli czyny ludzi które już
poprzedziły w ujętych wiekach, nad temi się za-
stępowania i myślenia nie ma. Dlatego wyzyska-
wo się stało myślenie z dobrem lub złem, społeczeństwem,
stało się mistrzostwem życia, jałki przewidział starożytny
rozum do Theocenta powołany, której nauki były.
mając się, ułomności, pryncypia, że się ten same
w przyszłości zechcą, myślowy i niebezpieczeństwa, że
same dobre lub złe były. Inne janie przeszły, poprzed-
nie niekiedy, i tym do sposobu przegladając się w
przeszłości, odstonioną przed sobą przypuszczeń, niestrzeżoną.
Ciekawym są, między w Karłowych dziejach przypomni-
nając sobie głos Jana Karamierna przy libylianym
Wierony. Istnie on obywatel odstonioną przed Naro-
dem Polakom przyszłości, której my tenz śmiałkami
jeszemy? Wystawimy w dziejach jego obraz nie-
zgody, niesformości i zaburzeni domowych dążących
jedynie do osłabienia Wołoskiej potwagi i władzy;
wystawimy w tych dziejach nadzwyczajną politykę
dążących do szerzenia rozszerzenia państwa swoich,
w takim zwycięstwie napomniada, że Rzeczpospolita
na

vide Aron. S.

vide: stron. 8.

[illegible]

Samson,

samiem' utwierdza zdanie' Autora' programmatu, iż
Historja' w rozumowań' opartych' na' rzeczywistych' wy-
badach' nowe' źródła' uszczelnienie' społeczeństwa'
wypływa).

Podsumujmyż' jeszcze' dalej, bo tego' po nas' wymaga
obiektem' i' różnie' obiektem' pomysłu' bożula' (Hocent-
renta' rozprawa? Ciekli' S. Wismienowski' w Program-
macie' swoim: że ^{Sijorgia} ~~Historja~~ jest' naturalna, historyja
człowieka; nie' tak, jak' sobie' przedstawia' sobie
errant, żeby' historyja' miała' u' tego' rzutu, lub' nie
niezmąta' ludzkość, jego' extention, co jest' powinno.
Jedną' odrębnej' części' historyji' naturalnej' ogólnie
względem' mającej' imię' Zoologii; lecz' która' opisuje
je' zachodzący' niezmierzony' między' dwoma' idea-
tem' uniazyk, który' razem' co' człowiek' niedzieli
może' i' czynić' powinno. — Toż' samo' dzieła' His-
toryja' Naturalna' społeczeństwa' ludzkiego; wystawia
między' różnymi' uniazykami, i' ich' połączenia' naturalne,
wzajemne' ich' potrzeby, wzajemne' zależności' i' pro-
dukcję, a' przez' to' uwy'śla' w' społeczeństwie
różnych' co' znać' i' co' czynić' powinno, co' obywateli
florant' polityczne' myślenia. Nadto' siłą' przynaj-
mniej' wyobraźnię' swoją' skierować' do' tego' wyrazu:
Historja

vide' stron. 9. i 10. i 11

Historja Naturalna? i brzymiące go w rzeczywistości
potwierdzenie w Zoologii, daje się na nowo jej poro-
nować z filozofią i Nauką dziejową; również
daje się i na to, że J. Wisniewski w programmie
swoim nieobracat składowi filozofii, iż pojmując zmy-
ślenie wyobrażeń historycznych: że jest uścisłymi do
myślenia nemyślności, niedoli, błędnego i uścisłymi narodów,
iż należycie przez naukę, poznat elementa cyfry składowi
społeczeństwa, co właśnie J. Wisniewski w dalszej
ce nowie programmaticznej jego uścisłymi.

vide stron. 13. i 14.

Tak uścisłymi uwagi swoje Recenzent nad
nauką programmaticzną, które błędnego i uścisłymi
i uścisłymi błędem: wydaje nam myślności, iż lubo nazi-
stabilność i sprzeczności, nie uścisłymi nie uścisłymi one
jeden z uścisłymi na jednolitość uwagi, reszta zaś
bardziej i młodości wola niż do błędności wyrywa.
Ale obawiamy się, że Recenzent bez młodości
druga na to reszta obawia.

vide str. 14.

W rozwinięciu wyobrażeń o samych dziejach, mów
J. Wisniewski: z uścisłymi społeczeństwa i młodości
lubo lub młodości: choćby najmniej (w dwóch)
naprzód składowi cyfry, Późniejszych i młodości, lecz
nie.

nie w tem rozumieniu, żeby społeczeństwo nasze nie
owych narządów stało się, czyli rozwijały się w
rozdrożonych i rozdrążonych; a przeciwnie Recenzent oburza
się na to i wita: że się od katechizm Bractwa
od Ancestryjopolitej Historia naszego narodu nie bierze!

vide str. 14.

Recenzent P. Winiarski co wspominał w programmie, że
Historia bractwa naszego od katechizm Bractwa
od Ancestryjopolitej? co w tego dzieła w nim nie
zmiennie Recenzent? A dla tego to rozprowadza
się w obszerne wykładki różnych bractw, które naród ludski
ki przebiegał skłaniając się do odparzenia inowierców
su; na poparcie tego wspomina najprzód wieki Pałki
archaiczny, potem język pasterski i koczowniczy, a na
koniec stan rolniczy, w którym społeczeństwo stało
formować się zaczęło. Lecz przypuszczamy rzekomo
tego wykładki ludzkich bractw, które naród ludski w
początkach swego istnienia przebiegał, nikt nie może
zaprzeczyć, co w nowi Recenzent narozumiał, boże w swych
ich mniemaniach: że dojść nie było czasu; dojść
nie było czasu i doświadczenia; i tak gdyby w wieku
pałki archaicznej, w jęz. pasterskim i koczowniczym
nie było rozdrążonych albo przewodniczących społeczeń-
stwu. Aż w nim sama natura i inżynieria
wprawniła

vide str. 15.

wynowadziła.

vide stro: 15.

Tembardziej jestane' bez obrazu' zdrowej' ksyfki' my.
puszcza' niemowina: nie opuszcza' koleje' prozajthowego
bleienia' się' sułecznosci', jest' to' mieszkanini' porządek,
jest' to' dla' środków' emijai' skrajne' thore', jest' to' to'
stercy' wyścizai' chinodami. Te' zas' uwagi' mają' na
celu' programmu. 10° Wismienickiego' twierdzą' się' na' tem'
nie' było' ona' urynki', ten' nie' ma' historii.

Postępujemy' dalej' w' wyborze' programmatu' i' urynki.
nej' nad' nim' reienzi. — J. Wismienicki' powiedziainy
w' programmatu: nie' twierdzą' spolecznosci' Aladai' się'
twierdzą' w' urynki' i' rządzonych' zastanowienzy
się' nad' Aladai' i' naturę' sułeczności' sułeczności'
zadroni', w' tej' klasie' kulturalnego' sułeczności' Aladai'
1° Włascicieli' ziemskich 2° Robotników 3° Ludzi' do
służby' i' usługi' religijnej' przywiązanych 4° Własci
Ludzi' przemysłowych. Zastanawia' nas' między' temi'
klasami' Aladai', ich' nieistnienie' i' oczymale' spore,
własci' i' odmiany, rozprawa' w' urynki' twierdzą' twierdzą'
stroi' Aladai'.

vide stro: 16.

Co' do' drugiej' części' spolecznosci' Aladai' x' Aladai'
ych, powiada' Autor' programmatu: nie' Aladai' Aladai' ma'
wa,

wa; wyłoniona ona; i rozstrzyga: zachęcając między człon-
kami społeczeństwa spory; to jest, skłania się z różnymi wy-
konawczej, prawodawczej i sądowniczej. W tego podziału
wynikają z formy: królewskiej, samowładnej, monarchicznej;
arystokratycznej, demokratycznej i oligarchii, obciążając
i każdego z tych rządów działaniem i działaniem, doprowadzając
w historii różnych narodów potwierdzeniu. W takim to obra-
zie podziału historii, znajduje Recenzent obrażając Go-
rdanie, jakoby w programacie umieszczono, imie Króla
co imięgo znaczący niż społeczeństwo, czego ja w słotwotnym
dozryciu programacie pomimo najściślejszego sterowa-
nia natem; tego więc nie bronię ani usprawiedliwiam;
co przez P. Wisniewskiego powieściarstwo nie było.

Zapędza się dalej Recenzent podać błędy o trzech
czterech elementach czyli żywiołach, z których P. Wisniew-
ski całą społeczność wywodzi. Spodziewałem się więc
tu co najmniej nieco głębszego i bardziej naukowego, lecz
zamiast logicznego rozumowania lub przynajmniej ja-
kieśś domniemania, wywołuję tylko Monarchizm — Li-
beralizm i wyrośnięcie: to jest, świat nowy ale zapomniany
ny w Europie — to jest, języki niegłoszący z literatury
cywilizacji — języki które przetrwały na dźwiękach, gdzie
tragedy i kłopoty odrycha przegadami — gdzie wszyscy ludzie
przynajmniej w XIX^{ym} wieku, nie dadzą się zamylać w

vide Stron. 17

Mastach,

uwag nad Programmem I. Włodzimierskiego, ale w tym braku
kłamstwa i kłamstwa. Istotnie tego samego rodzaju pomysły, nie jest
dowód wielkiej nieuwagi Wydziału.

Druga klasa, która nieustannie i arbitralnie zamieniał kła-
sę w kłosa, składa się z Polaków, jak mawia P. Włodzimierski:
którzy się trudnią sprawą własności ziemskiej przez Dzi-
wionów posiadaczy; klasa ta najmniej do Szkoły mającej wpły-
wu, chcieli nazywać się kłosa i niedole społeczeństwa, miały być
do jej pomysłów mając udział, dostarcza obrotów kraju i jest
najbliższą; Coż na to mawia Włodzimierski? najprzód fatuje
się Programmem przez przypuszczenie wyprawy obcego, a zupełnie
sprzecznego z naturą; Ale gdy P. Włodzimierski pomyśla-
ł o Programmie: nie klasa Polaków miały być do jej po-
mysłów mając udział, dostarcza obrotów kraju i jest naj-
bliższą; Włodzimierski dowodzi, że wyprawa kłosa bo
robił zamierzenie pomysłu przetrwania; i dla tego klasa Pol-
aków miały ma udział do pomysłów społeczeństwa, bo dostar-
cza obrotów kraju. A zatem to nieprawym dodatkiem, objawem
zamierzenia myśli Włodzimierskiego; nie dziw, że w furze
wzrostają na niego i wsta: Le nie wierzyć można, żeby tyle
zgorzenia, a co więcej obawy przeciw prawom Boga i rozumu
noważyło się wyłonić piersi Włodzimierskiego. Ale pryncip narze-
kanie, P. Włodzimierski nie jest ułomnym, potępiając największą
część

Włodzimierski: 19.

Włodzimierski: 19.

Mon: 20th

[illegible]

th Autorowi Programator

Proziąga dalej Recenzent nie krytykę, która powinna być
mistrzowska nimną, rozróżnia, nie opublikowa, ale raczej proste ta
nie postrzeżenia. P. Winiarskiego na brzo i czoła. Klasy spo
wiedza

czestotwa! Chacimysk' to o nich powiadziat Autor programma!u.
Mowi On: nie jeli kazdy ctonicki naraz w jekronse rozurnul onije
wrozonu w duzy swojej potrzebe Religii, tak leci spotezeristwo
zaraz w nieumylnych ciwilach dostomalszej organizacji bez Neli-
gi i obrzadkow Religijnych obci sie nie moze. Lomdo utrzyma-
nia ekspozu Wiary i prodkowania w obrzadkach i Religia przepawa-
nych potrzeba kantonow; iych wiec jeli bieznie czoa ongi element
w stoku spotezeristwa wchodzący unia biezniemy. Kieptani two
uniarane jest albo jako bieznie Cewitny, jeli w Gielon i Rzymian,
albo leci Duchowni z razem prawnikami, jeli naprystad w kon-
temnikow Muchamieda, albo wreszcie strojami tytko ekspozu Wiary
jeli w spotezeristwach Chracianach. Kieptani nplywaja nej-
mocniej na moralnosc ludu, maja zawere nader wielki nplyw na
rzadzonych, a ekspozu niektu nad radzajom przeniegi. Ma to
wypstie unia Theocent, ze uctowa rozmanu o Religii ni-
zmocnie nplyta niedozigga iei wzniesieniu, ktera geruje na swo-
wami Muortkami.

Stron: 2k

Wszakie S. Wismienatki nie pisze w onym programma!u rozpra-
ny o Religii, leci tytko w nim odciercia, ze wypstkie spotezeristwa
zaraz w nieumylnych ciwilach dostomalszej organizacji, majety na-
starcia Religijne; a wstet wnosz potrzebe Kantonow, ktera na-
mowicij nplywaja na moralnosc rzadzonych, a ekspozu niektu
nad radzajom maja przeniegi. Czyli ten nplyw proszy, iany
i w krotkosc dostomalsza dla tego iei wstetny potlug zecania The-
conzonta

centenada, że niecierpca tej winicy, która gorwie'na prawam
duchowni, i jest jakby doalkiem do sumienia narodzi nas ostrze
 jace'm, co myni' lub zanickai' brzeba. Stukoda' nie ten doalki sum
 nia' nie ostrze'gł. Niecierpca, co w krytyce' pisai' lub zanickai' był p
 winien. A może tworzący w tej grzeszoki, niecierpca się, był u
 mimi' bogos, aby się teni' sławi' rmai'. Stwiergo, Thotstsona, 130
 rociasta' blorę' n' enen' słamie. Poroniszem' narwat. Mamu
 narwa'ie i tego, pisma, ten nie Historię' Kiericki, i ja' to jednal
 przynaje, pomyśle' przewidującego.

Upomina' jeżenie' Niecierpca J. Winiestkiego, że należała i
 nię' przy tworzu' cawarlego i powa'ku' wielkie' pniego, gdy' tworzył
 Chrzesci'ianiski' wia' s'ibna' pniomaje, a po'niej' rotajny' w'ade
 Inwicki' od Duchownej' podgimiat' piewera, pod swoje' rotajny, w'ade
 c'iemastego' wielkie' sam' tworzył i wy'kazai' mawa' 'marosiu'
 Nie' w'chodu' ja' tu' w' rotajny' pomy'low' Niecierpca' dopiero' my'lowe
 nych, bo' się' ty'ko' zabracia' p'rogrammami' przez' niego' al'ek'wanga
 ale' to' ty'ko' p'ostaci' nie' winienem, że' wy'p'adko' czego' tu' z'aczal, a' ten
 c'etka' no'cia' rozwinię' p'ok'op' Historji' w' p'ok'op'ach' swoich' dla' Hic
 ron', co' obzeranie' rozni'cie' w' Programacie' nie' tu' obwarany.

Wideroby' c'etka' Duchownej' Filozoficzno' Literackiej, aby
 w' p'ismach' wychodzących' p'od' powaga' Jego, nie' fateronal' wy'razow'
 blorę' marosiu' z'aczanie' my'śli' z'aczania', czego' do'usied' się' Niecier
 pca' nuzem' z'aczanie' w'grudem, gdy' tworzą' dopiero' przy'kro
 ne' swoje' pomy'śle, p'rogramu' J. Winiestkiego, że' mato' s'yp'rat

o'leny

2000-1-1

Samy

100000

system

Labey

Graham

Wieloznaczni
 Młodzi nie wiedzieli, że w dacie w programmacie gospodę, więc nie
 wie za co, niech się więc do słownika naukowego, a tam powie
 mie wiadomości, ile ona nauka daje historii.

W planie danania młodej Akademickiej szkoły P. Winiar
 iłi ogólnie obraz słowianich ludów, które się rozciągają do gra
 nie Chinich i Inguj do morza Czarnego, ^{z tych} przeszło
 40 milionów ludu historii P. Białostkie liczą, Recenzent wy
 cytuje w innych jak poniała! Autora, że ich liczba wynosi
 60 milionów wynosi, i to, chociaż są małe, wrzucił za grzech
 P. Winiarstwu wyznać: Przecież się nie ma obrazu, że n
 malowania ludów słowianich których historii ma w historii
 słowian historii, w programmacie nie było wzmianki o ich
 historii, obyczajach i umianie tak wielkiego zjawiska; S. exomus
 zrobił powiadu na polu historii — zachowanie i pismo — zachowa
 nie gątecie, aby wykazać jasno porządek, i historie brzośny obraz
 i. latarny inwentara narodów którego nie ma języka? Dla
 tego powie, że o tem narysunku mówić. To narysunku uproszczono.
 nie powinien w samem rozwinieciu historii, której byłoby dłużej w
 programmacie chciał wykreślić; bo niechodźle Autorowi jego o roz
 winięcie, ciągłego pasma dziejów powszechnych, ale o powstanie, i
 ten, przedmiot dokładnie wymuje i jak go wykonać zamysła!

Też i to obraz Recenzenta i na P. Winiarstwie uwaga
 grzech ~~nie wiadomości~~ nieodbitości uczenia historii powszechniej

summary

[illegible]

[illegible]

